HE 52/2025 vp; Hallituksen esitys laiksi Suomen osallistumisesta Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) toimintaan annetun lain muuttamisesta

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Esityksen tavoitteet

- Hallituksen esityksen tavoitteena tehdä EU:n Eurojust-asetusta täydentävään kansalliseen lakiin ne muutokset, joita EU:n neuvoston asetus ja direktiivi (EU) 2023/2131 edellyttävät.
- EU-säädösmuutosten tavoitteena on tehostaa EU-jäsenvaltioiden välistä digitaalista tietojenvaihtoa terrorismirikoksista.
- Muutoksilla vahvistetaan Eurojustin toimintamahdollisuuksia terrorismin torjunnan alalla.

Taustaksi; Eurojustin terrorismin vastaisesta työstä

- Terrorisminvastainen rekisteri (CTR) keskeinen Eurojustin työkalu terrorismin torjunnassa
- Jäsenvaltioilla velvoite vaihtaa tietoja terrorismirikoksista; käytännössä tapahtuu terrorismirekisterin välityksellä
- Rekisteriin kansallisten jäsenten välityksellä syötettyä tietoa verrataan keskenään mahdollisten linkkien ja koordinaatiotarpeiden havaitsemiseksi
- Yhteyksien löydyttyä kansalliset jäsenet ovat yhteydessä keskenään jatkotoimista sopimiseksi

Eurojust-asetuksen muutokset

- selkeytettiin jäsenvaltioiden viranomaisten velvollisuutta luovuttaa tietoja Eurojustin kansallisen jäsenen välityksellä
- aiempaa yksityiskohtaisemmin määritellään ne tiedot, joita Eurojustille tulee terrorismirikoksia koskien luovuttaa; voi sisältää myös biometrisiä tunnisteita (valokuvat, sormenjäljet) jos ovat tarpeen epäillyn tunnistamista varten
- laajennettiin ajallisesti Eurojustin mahdollisuuksia säilyttää terrorisminvastaiseen rekisteriin toimitettua tietoa, jotta eri tapausten välisten yhteyksien havaitseminen tehostuisi
- vahvistetaan yhteistyötä kolmansien maiden kanssa mahdollistamalla näistä maista tulevien yhteyssyyttäjien nimeäminen.
- Muutoksilla on myös selkeytetty tietosuojasäännösten soveltamista ja mahdollistetaan Eurojustin asianhallintajärjestelmän uudistaminen.

Eurojust-lain muutokset

- Nämä Eurojust-asetukseen tehdyt muutokset ovat suoraan sovellettavia. Muutosten johdosta Eurojust-lain 6 ja 8 §:iin ehdotetaan joitakin teknisluonteisia täsmennyksiä.
- Lisäksi katsottiin tarpeelliseksi täsmentää Eurojust-lain 6 ja 8 §:iä henkilötietojen suojaa koskevien säännösten osalta.
  - pääsy biometrisiin tietoihin rajattiin vain *välttämättömään (Eurojust-lain 6 §:n 2 momentti)*
  - Täsmennettiin, että Eurojust-asetuksen mukaisesti tietoja voisivat luovuttaa *Poliisi, Rajavartiolaitos ja Tulli* (Eurojust-lain 8 §:n 1 momentti)
  - Koska Eurojustille asetuksen mukaan luovutettavia tietoja ei kaikilta osin ole mahdollista yksilöidä, muiden kuin Eurojust-asetuksen 21 ja 21 a artikloiden mukaan Eurojustille luovutettavien tietojen tulee olla *välttämättömiä* Eurojustin tehtävien hoitamiseksi.
- Lisäksi muutettiin Eurojust-lain 5 §:n 2 momenttia; kansallisen jäsenen avustajan toimikauden pituus

Kiitos!